

Eighteenth-Century Ireland Society Cumann Éire san Ochtú Céad Déag

Bunreacht

Mar a dearbhaíodh agus a leasaíodh ag Cruinnithe Cinn Bhliana den Chumann sna blianta 1986, 1994, 2004 mar aon le leasuithe molta 2005

Is sa dá theanga oibre ag Eighteenth-Century Ireland Society/Cumann Éire san Ochtú Céad Déag, viz. Béarla agus Gaeilge, atá an bunreacht seo scríofa agus tá combhailíocht agus comhéifeacht ag an dá leagan.

1. Teideal

Is é an teideal atá ar an gcumann ná The Eighteenth-Century Ireland Society/Cumann Éire san Ochtú Céad Déag.

2. Cuspóirí

Is é cuspóir an chumainn ná staidéar agus taighde i ngach gné den saol in Éirinn san ochtú céad déag a chur chun cinn. Cuireann an cumann roimhe comhdháil bhliantúil a eagrú agus imeachtaí eile ar nós staidéar agus taighde breise a chur sa siúl.

3. Teangacha

Is iad an Béarla agus an Ghaeilge an dá theanga oibre atá ag an gcumann agus beidh combhailíocht lena chéile acu i ngach cumarsáid ar pár nó ó bhéal taobh istigh den chumann nó ag comhdhálacha dá chuid. Is trí mheán cáipéise, facts, nó ríomhphoist a bheas cumarsáid ar pár. Déanfar cumarsáid ó bhéal i bpearsa nó ar an nguthán.

4. Comhcheangal

Is mian leis an gcumann comhcheangal a lorg le heagrais eile a bhfuil aidhmeanna amhail a chuid féin acu agus tugtar cuireadh d'eagrais dá leithéid comhcheangal a lorg leis an gcumann.

5. Ballraíocht

Seoltar iarratais ar bhallraíocht chuig an rúnaí (mar a shainmhínítear in Alt 8 (a) thíos é); fágtar toghadh chun ballraíochta faoi dhiscreíd an choiste amháin (mar a shainmhínítear in Alt 8 (b agus c) thíos é).

6. Cineálacha Ballraíochta

Eagraítear ballraíocht an chumainn sna catagóirí seo a leanas:

- (a) Gnáthbhallraíocht (e.g. daoine aonair)
- (b) Ballraíocht chorparáideach (e.g. institiúidí, leabharlanna, foilsitheoirí, mangairí leabhar nó déantán eile, cumainn, gnólachtaí)
- (c) Mic léinn/daoine ar scor/daoine gan tuarastal

7. Síntiúis

Is é an coiste a shocróidh an síntiús bliantúil ó am go chéile i leith gach cineál ballraíochta. Tá an chumhacht ag an gcoiste síntiúis laghdaithe a cheadú do bhaill atá ar scor ó ghnáthdualgais ghairmiúla, do bhaill atá gan tuarastal, do mhic léinn fochéime agus do chéimithe atá i mbun staidéir lánaimseartha le haghaidh iarchéime. Ní mór laghduithe eile a cheadú ag an gCruinniú Cinn Bhliana.

Beidh síntiúis le híoc ar lú Eanáir gach bliain agus is féidir leis an gcoiste, tar éis rabhadh a thabhairt, ballraíocht baill ar bith a bhfuil riaráistí níos mó ná trí mhí air/uirthi a chur ar ceal gan a thuilleadh fógra a thabhairt dó/di.

8. An Coiste agus na hOifigigh

- (a) Is iad an t-uachtarán, an rúnaí agus an cisteoir oifigigh an chumainn. Togfar ag an gCruinniú Cinn Bhliana gach tríú bliain iad agus mairfidh a dtréimhse oifige trí bliana. Is féidir indibhidí a atoghadh.
- (b) Is é an coiste a eagróidh gnóthaí feidhmiúcháin an chumainn. Is iad seo a leanas baill an choiste: an t-uachtarán, an rúnaí, an cisteoir, an t-iaruachtarán deiridh, eagarthóir(i) na hirise agus seisear ball cumainn eile a thogfar ag an gCruinniú Cinn Bhliana gach tríú bliain, agus mairfidh a dtréimhse oifige trí bliana. Is féidir indibhidí a atoghadh.
- (c) Is féidir leis an gcoiste seisear ball breise ag an am a chomhthoghadh as measc bhaill an chumainn le haghaidh comhairliúcháin nó sainchúraimí ar feadh tréimhse socraithe nach faide ná trí bliana. Is féidir indibhidí a athroghnú.
- (d) Glacfar leis go bhfuil baill choiste nach bhfreastalaíonn, gan mhíniú, ar aon chruinniú coiste idir Cruinnithe Cinn Bhliana tar éis tarraingt siar dá ndeoin féin as an gcoiste.
- (e) Is féidir leis an gcoiste aon fholúntas fánach i measc na n-oifigeach nó bhaill an choiste a líonadh ar feadh na tréimhse atá fágtha ag an mball atá i gceist.
- (f) Is féidir leis an gcoiste ionadaithe as measc na mball a ainmniú thar ceann an chumainn le haghaidh sainchúraimí ar feadh tréimhse socraithe nach faide ná trí bliana. Is féidir indibhidí a athroghnú.

9. An Cisteoir

Is é dualgas an chisteora cuntais chearta shásúla a choimeád agus cuirfidh sé/sí cuntais lánreatha ar fáil ag gach Cruinniú Cinn Bhliana.

10. An iris *Eighteenth-Century Ireland: iris an dá chultúr*

- (a) Is le Cumann Éire san Ochtú Céad Déag an iris *Eighteenth-Century Ireland: iris an dá chultúr* mar aon le gach ceart agus freagracht dá leanann.
- (b) Is iris ildisciplíneach é *Eighteenth-Century Ireland: iris an dá chultúr*. Glacfar le haistí i nGaeilge nó i mBéarla.
- (c) Is é an coiste a cheapfaidh eagarthóir(i) na hirise.
- (d) Ceapfar an t-eagarthóir/na heagarthóirí ar feadh téarma cúig bliana de ghnáth, agus is féidir an ceapachán a athnuachan ar feadh téarma eile nó cuid de théarma eile.
- (e) Is féidir leis an gcoiste téarma an eagarthóra/na n-eagarthóirí a scor má cheadaíonn dhá dtrian de na baill choiste go léir a leithéid ag cruinniú speisialta a thionólfar dá chionn sin. Sa chás go molfar a leithéid, tabharfar deis don eagarthóir/do na heagarthóirí a c(h)ás/a gcás a chur os comhair an choiste ag cruinniú a thionólfar ceithre seachtaine ar a laghad roimh an gcruinniú ag a ndéanfar an cinneadh é/i/iad a choinneáil nó a bhriseadh as oifig.
- (f) Tabharfaidh an t-eagarthóir/na heagarthóirí tuairisc rialta don choiste ar na hullmhúcháin atá á ndéanamh d'eagraín den iris atá le teacht.
- (g) Seolfar aistí le haghaidh na hirise chuig scoláirí aitheanta chun go gcuirfear tuairisc léitheora ar fáil orthu sula bhfoilseofar iad.
- (h) Roghnóidh an t-eagarthóir/na heagarthóirí ábhar gach imleabhair agus beidh sé/sí/siad freagrach as é a sheoladh tríd an bpreas.

- (i) Ceadáítear don eagarthóir/do na heagarthóirí cúnamh le réiteach na hirise a lorg ar bhaill an choiste.
- (j) Déanfaidh an t-eagarthóir/na heagarthóirí gach iarracht an t-eagrán cuí den iris a fhoilsiú i rith na bliana féilire a bhfuil sé luaite léi.

11. An Cruinniú Cinn Bhliana

Tionólfar Cruinniú Cinn Bhliana an chumainn gach bliain agus ní cheadáítear bearna níos faide ná cúig mhí dhéag idir Cruinniú Cinn Bhliana agus a chéile. Déanfar an gnó seo a leanas ag an gCruinniú Cinn Bhliana.

- (a) Cuirfear na cuntais i láthair agus (má ghlactar leo) ceadófar iad.
- (b) Toghfar an t-uachtarán, an rúnaí, an cisteoir agus baill an choiste as measc ghnáthbhaill an chumainn, gach tríú bliain amháin, mar a léirítear in Alt 8 thuas. Caithfear ainmniúcháin i scríbhinn i gcomhair thoghadh na n-oifigeach agus bhaill an choiste a bheith i seilbh an rúnaí seacht lá, ar a laghad, roimh an gCruinniú Cinn Bhliana. Sa chás nach bhfaighfear ach an mionlíon ainmniúcháin le haghaidh oifige nó suíocháin ar leith ar an gcoiste, measfar an duine/na daoine a ainmneofar a bheith tofa. Sa chás nach bhfaightear ainmniúcháin, glacfar le hainmniúcháin ón urlár ag an gCruinniú Cinn Bhliana. I gcás gach ainmniúcháin i scríbhinn, ba chóir go mbeadh ráiteas sínithe ag an ainmní leis, ina léireoidh an t-ainmní go bhfuil sé/sí sásta seasamh. I gcás ainmniúcháin a dhéanfar ag Cruinniú Cinn Bhliana, caithfidh an t-ainmní bheith i láthair agus ní mór dó/di a léiriú go bhfuil sé/sí sásta seasamh. (Sainmhínítear toghadh na n-oifigeach agus bhaill an choiste in Alt 8.)
- (c) Pléifear aon ghnó eile a chuirtear in iúl roimh ré don rúnaí.

12. Cruinniú Ginearálta Urghnách

Fógróidh an rúnaí Cruinniú Ginearálta Urghnách má iarrann líon nach lú ná tríocha ball den chumann a leithéid i scríbhinn le haghaidh gnó ar leith. Tionólfar a leithéid de chruinniú taobh istigh de thréimhse dhá lá daichead tar éis don rúnaí an t-iarratas a fháil agus cuirfear tréimhse fógra nach giorra ná aon lá fichead dá leithéid de chruinniú ar fáil ag baill uile an chumainn.

13. Vótáil

Ní bheidh cead ach ag baill a bhfuil a síntiús íoctha acu agus atá i láthair vótáil ag Cruinnithe Ginearálta den chumann. Is é a bheas i gceist le vótáil i dtoghcháin ná vóta aonair neamh-inaistrithe. Is leor móramh lom chun go n-éireoidh le vóta ar bith (seachas mar a léirítear in Ailt 16 agus 17).

14. An tUachtarán

Is é uachtarán an chumainn a bheas i gceannas ar gach cruinniú den choiste agus ar gach Cruinniú Ginearálta den chumann, agus sa chás go bhfuil comhlíon vótaí ann, beidh an dara vóta nó an vóta réitigh aige/aici. Mura bhfuil sé/sí i láthair taobh istigh de chúig nóiméad déag tar éis an ama a luadh leis an gcruinniú, nó má tá sé/sí tar éis a chur in iúl nach féidir leis/léi bheith i láthair ag an gcruinniú, roghnóidh na baill atá i láthair duine as a measc féin le dul i gceannas ar an gcruinniú ina (h)áit. Tá cead ag an uachtarán iarraidh ar bhall ar bith eile den choiste nó den chumann feidhmiú thar a c(h)eann mar chathaoirleach ar aon chuid de chruinniú atá le réachtáil i gceann de theangacha oibre an chumainn murar leor a c(h)uid eolais féin ar an teanga chun gur féidir leis/léi dul i mbun a c(h)uid dualgas go compordach. I gcásanna den sórt sin, cuirfear achoimre den ghnó a

pléadh faoi stiúir an ionadaí ar fáil d'uachtarán an chumainn sula rachaidh sé/sí i gceannas ar an gcruinniú arís, agus déanfar an achoimre a thairfeadh sna miontuairiscí.

15. Taifid

- (a) Is é dualgas an rúnaí é miontuairiscí chruinnithe uile an chumainn agus an choiste a thairfeadh agus a sheachadadh de réir mar is cuí. Is sa teanga ina reáchtáiltear an cruinniú a dhéanfar na miontuairiscí a scríobh agus cuirfear achoimre sa teanga chéanna sin ar fáil d'imeachtaí ar bith a reáchtáiltear sa teanga oibre eile. Déanfar rúin agus ceisteanna substainteacha eile a aistriú chomh cruinn agus is féidir ó theanga go chéile am ar bith a measann oifigeach de chuid an chumainn gur gá a leithéid a dhéanamh.
- (b) Is féidir leis an gcoiste cartlannaí as measc a bhall féin a cheapadh chun taifid an chumainn a choimeád agus a chaomhnú.

16. Leasuithe

Faoi réir Alt 11 i gcónaí, is féidir le móramh dhá dtrian de na baill vótála na hailt seo a leasú ag Cruinniú Ginearálta. Ba chóir go dtabharfaí tréimhse fógra nach giorra ná aon lá fichead do na baill i dtaca le haon leasú a mholtar.

17. Díscaoileadh

Má shocraíonn an coiste ag am ar bith go bhfuil sé inmholta an cumann a dhíscaoileadh, fógróidh sé Cruinniú Ginearálta Urghnách agus tabharfaidh sé tréimhse fógra nach giorra ná aon lá fichead i scríbhinn do bhaill uile an chumainn. Ba chóir go míneodh an coiste go cruinn san fhógra an fáth a bhfuil an cruinniú le tionól. Má dhéanann móramh dhá dtrian de na baill vótála ag an gCruinniú Ginearálta Urghnách cinneadh an choiste an cumann a dhíscaoileadh a dheimhniú, beidh an chumhacht ag an gcoiste sócmhainní ar bith atá ag an gcumann nó ar seilbh in ainm an chumainn a dhiúscairt, a fhad agus a fhéachtar chuige go gcuirfear sócmhainní ar bith atá fágtha i ndiaidh fiacha agus dliteanais iomchuí a ghlanadh (faoi réir Alt 18) chun críche na gcuspóirí a chinnfidh an coiste.

18. Rún carthanais

I ndiaidh ábhar an bhunreachta seo is uile, fógraítear leis seo gur le haghaidh aidhmeanna carthanais amháin a bunaíodh an cumann agus nach mbainfear leas, i gcás ar bith, as ciste ná as sócmhainní ar bith de chuid an chumainn ar son aidhmeanna neamhcharthanais.